

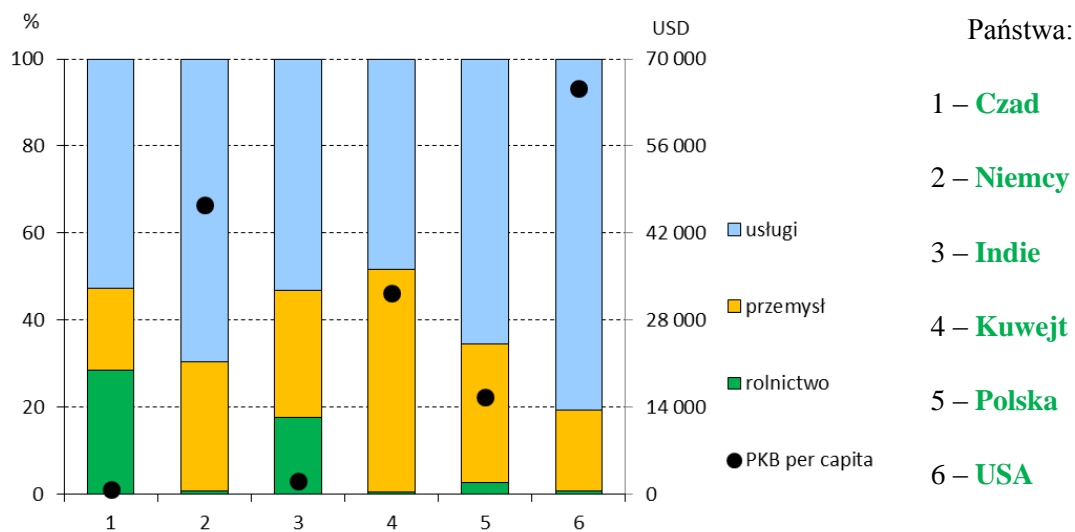
ROZWIĄZANIA

Zadanie 18

Na wykresie przedstawiono strukturę wartości dodanej brutto oraz wartość PKB per capita w 2019 r. (w cenach bieżących USD). Na podstawie wykresu oraz własnej wiedzy wykonaj polecenia.

A. Do legendy wykresu wpisz nazwy odpowiednich państw. Odpowiedzi wybierz spośród poniższych (jedno państwo nie pasuje).

Czad, Indie, Kuwejt, Niemcy, Norwegia, Polska, USA



Źródło: UNdata (wartość dodana brutto), World Bank Open Data (PKB per capita)

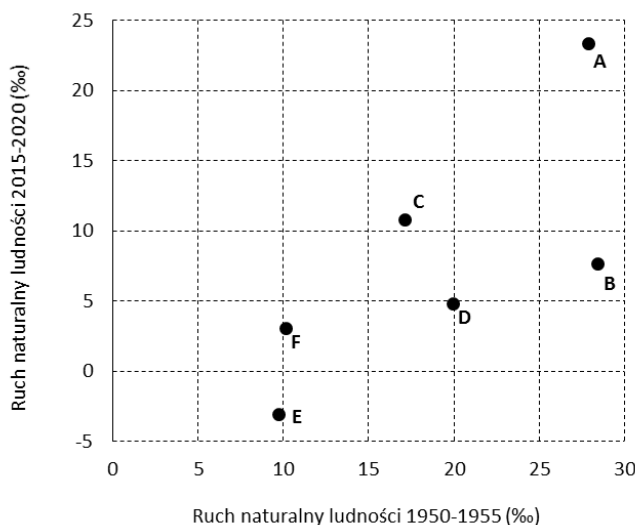
B. Wyjaśnij, dlaczego na Seszelach – przy zbliżonej do Luksemburga strukturze wartości dodanej brutto (usługi, przemysł, rolnictwo) – PKB na mieszkańca jest dużo niższe (Luksemburg – 116 tys. USD na osobę, Seszele – 15 tys. USD na osobę).

Przykładowa poprawna odpowiedź:

Gospodarka Seszeli, chociaż ma duży udział usług, opiera się głównie na usługach o niskiej wartości dodanej/mniej dochodowych (głównie turystyka), natomiast w Luksemburgu duże znaczenie mają usługi o większej wartości dodanej (droższe, bardziej zaawansowane), np. finansowe, badawczo-rozwojowe, są tam siedziby wielu firm, udziałowców największych firm z różnych państw itp.

Zadanie 19

Na wykresie przedstawiono współczynniki ruchu naturalnego ludności dla wybranych państw w dwóch okresach: 1950-1955 i 2015-2020.



źródło: ONZ, *World Population Prospects*

A. Wpisz do tabeli nazwy państw, którym przyporządkowane są na wykresie litery A-F. Odpowiedzi wybierz spośród poniższych.

Australia, Brazylia, Chiny, Indie, Kenia, Norwegia, Węgry

Oznaczenie ma wykresie	Nazwa państwa
A	Kenia
B	Brazylia
C	Indie
D	Chiny
E	Węgry
F	Norwegia

B. Rozpoznaj państwa, których opisy zamieszczono w tabeli. W każdym wierszu tabeli wstaw jeden znak „X” w kwadrat przy odpowiedniej literze (A-F).

Opis państwa	Oznaczenie państwa na wykresie (wstaw znak „X” w odpowiedni kwadrat)
Jest to państwo, w którym doszło do najmniejszej zmiany współczynnika ruchu naturalnego ludności między okresami 1950-55 a 2015-20.	<input checked="" type="checkbox"/> A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E <input type="checkbox"/> F
Jest to państwo, w którym doszło do największej zmiany współczynnika ruchu naturalnego ludności między okresami 1950-55 a 2015-20.	<input type="checkbox"/> A <input checked="" type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E <input type="checkbox"/> F
Jest to państwo, które znajduje się w najwcześniejszej fazie przejścia demograficznego.	<input checked="" type="checkbox"/> A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input type="checkbox"/> E <input type="checkbox"/> F
Jest to państwo, w którym w okresie 2015-20 stopa zgonów przewyższała stopę urodzeń żywych.	<input type="checkbox"/> A <input type="checkbox"/> B <input type="checkbox"/> C <input type="checkbox"/> D <input checked="" type="checkbox"/> E <input type="checkbox"/> F

Zadanie 20

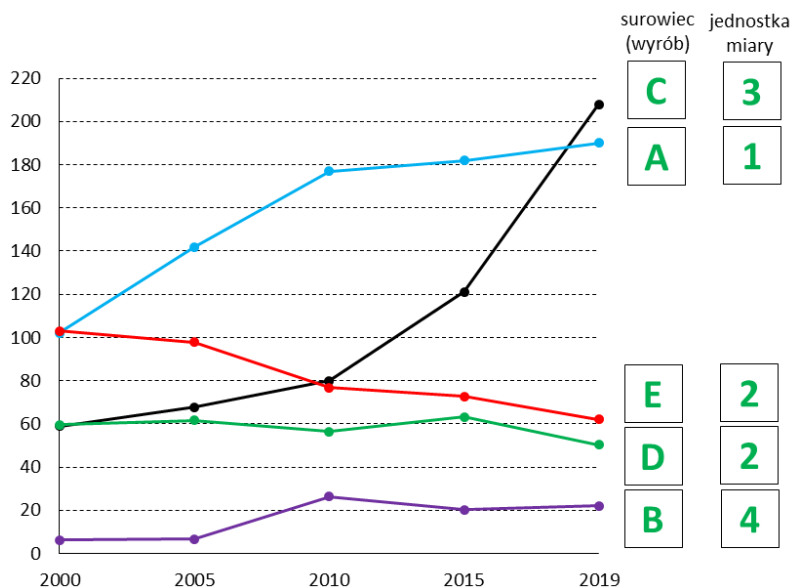
Na wykresie przedstawiono zmiany produkcji wybranych surowców i wyrobów w Polsce w latach 2000-2019. Podpisz w odpowiednim miejscu na wykresie te surowce i wyroby, wybierając je spośród poniższych propozycji (wpisz litery A-E) oraz przyporządkuj właściwe jednostki miary (wpisz liczby 1-4).

Surowce i wyroby

- A – makaron
- B – odbiorniki telewizyjne
- C – samochody ciężarowe i ciągniki drogowe do ciągnięcia naczep
- D – węgiel brunatny
- E – węgiel kamienny

Jednostki miary

- 1 – tys. ton
- 2 – mln ton
- 3 – tys. sztuk
- 4 – mln sztuk



źródło: GUS

Zadanie 21

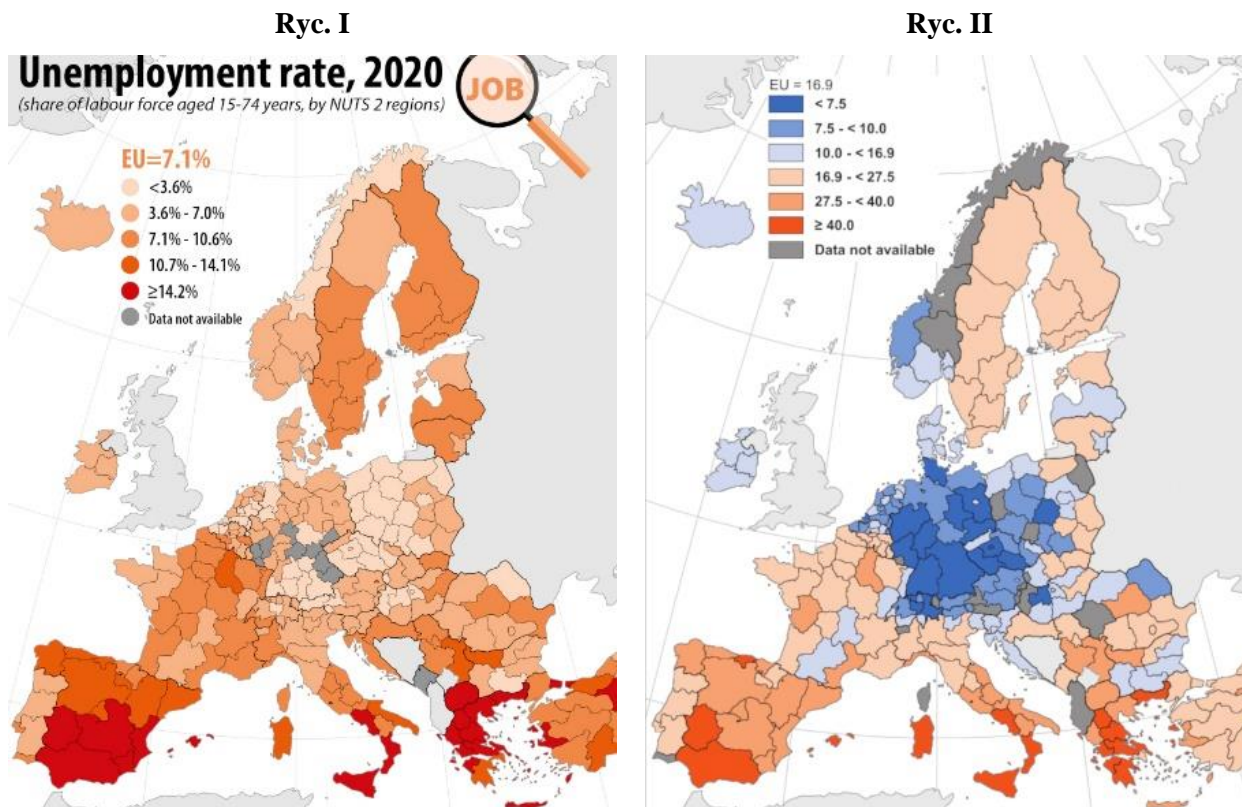
Do przedstawionych w tabeli obiektów infrastruktury transportowej przyporządkuj nazwy miejscowości znajdujących się w pobliżu ich początku i końca na współczesnym terytorium Polski. Odpowiedzi wybierz spośród poniższych (pasuje tylko 8 spośród 10). Następnie w ostatniej kolumnie tabeli uporządkuj chronologicznie kolejność oddania do użytku tych obiektów, wpisując odpowiednie cyfry 1-4 od najstarszego do najnowszego, gdzie 1 oznacza obiekt najstarszy, a 4 – obiekt najnowszy.

Adamowo, Gorzyczki, Hrubieszów, Krajnik Dolny, Kuźnica Białostocka, Ogrodniki, Rusocin, Sławków, Świecko, Warszawa

Nazwa obiektu	Miejscowości w pobliżu początku i końca obiektu na terenie Polski (kolejność wpisania nie ma znaczenia)		Kolejność oddania do użytku
	1	2	
Autostrada Bursztynowa	Rusocin	Gorzyczki	4
Kolej warszawsko-petersburska	Kuźnica Białostocka	Warszawa	1
Linia Hutnicza-Szerokotorowa	Hrubieszów	Sławków	3
Rurociąg „Przyjaźń”	Adamowo	Krajnik Dolny	2

Zadanie 22

Na mapach przedstawiono dane dotyczące stopy bezrobocia w Europie w 2020 r.: ogółem (15-74 lat) (ryc. I) oraz wśród osób młodych (15-24 lat) (ryc. II).



źródło: Eurostat

A. Przeanalizuj mapy, a następnie obok każdego zdania w tabeli wstaw znak „X” w kolumnie P (jeśli zdanie jest prawdziwe) lub w kolumnie F (jeśli zdanie jest fałszywe).

	P	F
Stopa bezrobocia wśród osób młodych (15-24 lat) w regionach UE (NUTS2) jest na ogół niższa, niż dla całej populacji osób (15-74 lat).		X
Stopa bezrobocia wśród osób młodych na Sardynii jest wyższa niż w Lombardii.	X	
Wśród państw Strefy Schengen państwami o najwyższym poziomie bezrobocia (w tym wśród osób młodych) są Hiszpania i Grecja.	X	
Różnice międzyregionalne stopy bezrobocia ogółem, liczone jako różnica w punktach procentowych pomiędzy regionem (NUTS2) o najwyższym i najniższym poziomie stopy bezrobocia, są większe w Polsce, niż we Włoszech.		X

B. Podaj jedną przyczynę wyższej stopy bezrobocia wśród osób młodych, niż w całej populacji oraz jeden negatywny, odczuwalny w skali całego społeczeństwa, skutek wysokiego bezrobocia wśród młodych.

Przyczyna wyższej stopy bezrobocia wśród młodych:

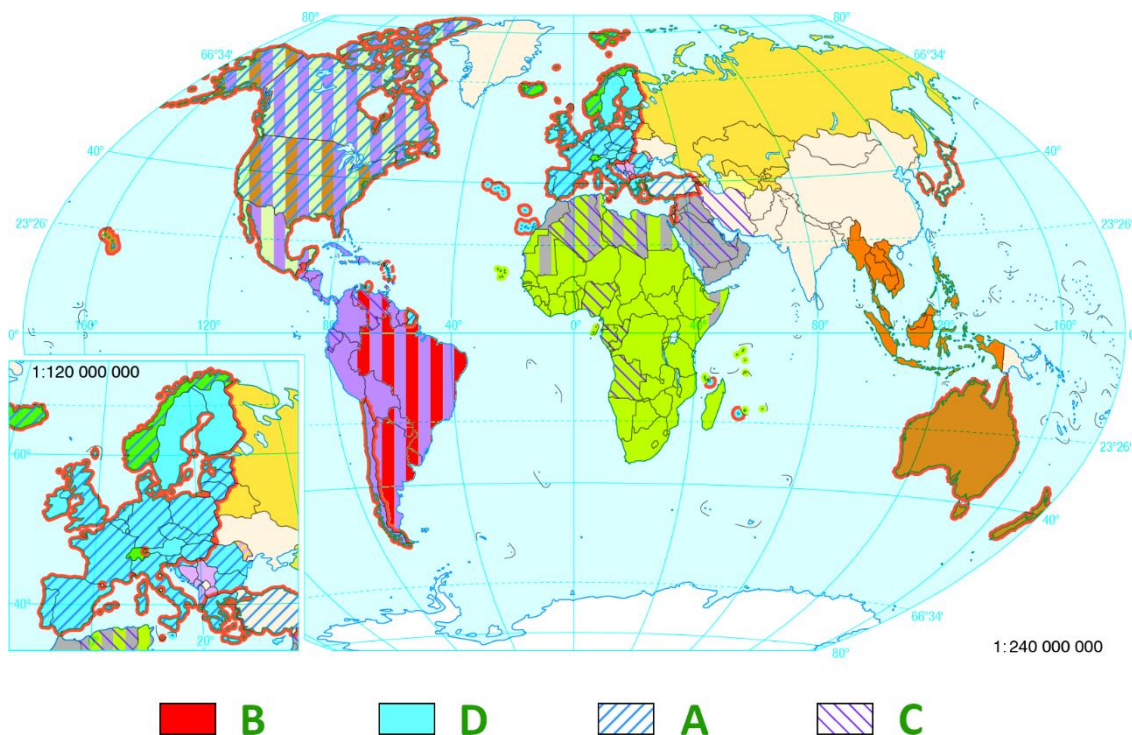
Przykładowe poprawne odpowiedzi: przesuwanie się wyżu demograficznego (z kulminacją młodych), niedostosowanie edukacji do potrzeb pracy (niedopasowanie strukturalne), przyczyny kulturowe (Europa południowa), niskie doświadczenie zawodowe, podnoszenie wieku emerytalnego (zatrzymanie starszych roczników na rynku pracy).

Negatywny skutek wysokiego bezrobocia wśród młodych:

Przykładowe poprawne odpowiedzi: opóźnienie usamodzielnienia się i założenia rodziny (z konsekwencją także dla obniżania dzietności), emigracja/drenaż i skutki demograficzno-społeczne z tym związane (np. depopulacja, osłabianie kapitału ludzkiego), frustracja i patologie społeczne (protesty młodych ludzi), osłabienie systemu emerytalnego.

Zadanie 23

Na mapie przedstawiono wybrane organizacje międzynarodowe (stan z 2018 r.).



A. Uzupełnij legendę mapy, wpisując w wykropkowane miejsca odpowiednie litery (A, B, C, D), przyporządkowane do organizacji międzynarodowych wymienionych w poniższej tabeli.

Litera do wpisania w legendzie mapy	Nazwa organizacji	Rok założenia	Aktualna siedziba
A	NATO	1949	Bruksela
B	MERCOSUR	1991	Montevideo
C	OPEC	1960	Wiedeń
D	Unia Europejska*	1992	Bruksela

* Rok założenia – należy podać rok podpisania traktatu z Maastricht, Aktualna siedziba – należy podać siedzibę Komisji Europejskiej

B. W trzeciej kolumnie tabeli wpisz rok założenia organizacji (wybierz cztery prawidłowe spośród pięciu poniższych propozycji), a w czwartej kolumnie aktualną siedzibę organizacji (wpisz nazwy miast na podstawie wiedzy własnej).

1945, 1949, 1960, 1991, 1992

Zadanie 24

Uzupełnij tabelę informacjami o wybranych zamachach terrorystycznych w XX i XXI wieku, wpisując miejsce zamachu – nazwy państw i miast (na podstawie własnej wiedzy) oraz rok zamachu (odpowiedzi wybierz spośród poniższych, dwa lata są błędne).

1972, 1988, 2004, 2005, 2017, 2019, 2021

Opis zamachu	Miejsce zamachu		Data (d/m/r)
	państwo	miasto	
Zamach na samolot pasażerski, zginęło 270 pasażerów i mieszkańców miasta, na które spadła maszyna. Skutkiem zamachu były sankcje gospodarcze nałożone na jedno z państw arabskich.	Wielka Brytania	Lockerbie	21 XII 1988
Atak organizacji Czarny Wrzesień podczas Olimpiady, zginęli głównie zawodnicy.	RFN (Niemcy)	Monachium	5-6 IX 1972
Wybuchy bomb w metrze i autobusach, ponad 50 ofiar śmiertelnych, w tym 3 Polki. Zamachy miały miejsce dzień po wyborze tego miasta na miejsce Olimpiady siedem lat później.	Wielka Brytania	Londyn	7 VII 2005
Zamachowiec staranował furgonetką tłum ludzi na ruchliwej ulicy La Rambla, zginęło kilkanaście osób.	Hiszpania	Barcelona	17 VIII 2017
Eksplozje bomb na największym w tym mieście dworcu kolejowym Atocha w godzinach porannego szczytu, około 200 ofiar śmiertelnych.	Hiszpania	Madryt	11 III 2004

Zadanie 25

A. Od Krzysztofa Kolumba (1451-1506), dowódcy wypraw przez Ocean Atlantycki do Nowego Świata, pochodzi wiele nazw geograficznych. Wpisz do tabeli wybrane eponimy, tj. nazwy obiektów, które pochodzą od nazwiska tego żeglarza.

Opis obiektu	Nazwa obiektu
Prowincja w Kanadzie, której zachodnią granicę stanowi Pacyfik.	Kolumbia Brytyjska (British Columbia)
Część dna oceanicznego w obrębie Oceanu Atlantyckiego.	Basen Kolumbijski (Colombian Basin)
Jednostka administracyjna, na obszarze której znajduje się stolica Stanów Zjednoczonych.	Dystrykt Kolumbii, Waszyngton D.C. (District of Columbia, Washington D.C.)
Kraina geograficzna w USA zbudowana z bazaltów, porożcinanych głębokimi kanionami.	Wyżyna Kolumbii (Columbia Plateau)

B. Uzupełnij poniższy tekst, podkreślając jedną (poprawną) odpowiedź spośród podanych w nawiasach lub wpisując odpowiednie nazwy.

Krzysztof Kolumb wyruszył z Europy w roku (1490 / **1492** / 1496 / 1499) w poszukiwaniu zachodniej drogi morskiej do (Arabii / Australii / **Azji** / Indii Zachodnich). Na kontynent amerykański dotarł po raz pierwszy podczas swojej (II / **III** / IV / V) wyprawy. Jego statki zacumowały wówczas u wybrzeży obecnej (Florydy / Gujany Francuskiej / Gwatemali / **Wenezueli**). W tym samym mniej więcej czasie drogi morskiej do tego samego regionu, co zamierzał na początku Kolumb, poszukiwał także żeglarz **Vasco da Gama** (wpisz imię i nazwisko). Udało mu się to w roku 1498, dopływając do Półwyspu **Indyjskiego** (wpisz nazwę półwyspu).